

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ LESNÍHO KLUBU OLŠINKA

Vypracoval: Lenka Bauerová, Ing. arch. Zuzana Pojmanová

Vydal: Lesní klub Olšinka

Projednal a schválil: Klub Olšinka, z.s.

Platnost od: 1.9.2022

Obsah

1 ÚVOD.....	1
2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA LESNÍHO DĚTSKÉHO KLUBU.....	2
3 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	3
3.1 Filozofie klubu, vzdělávací cíle a záměry	3
3.2 Východiska pro vzdělávací činnost	4
3.3 Jakými metodami práce toho dosahujeme?	5
4 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	6
4.1 Materiální podmínky	6
4.2 Životospráva	7
Strava	7
Odpočinek	8
Pohyb	8
Vztah k přírodě.....	8
4.3 Psychosociální podmínky	8
4.4 Organizace chodu	10
Rytmus dne a roku.....	11
Pravidla v LK Olšinka.....	11
4.5 Řízení LK Olšinka.....	12
4.6 Personální a pedagogické zajištění	12
4.7 Spoluúčast rodičů	13
5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH	13
5.1 Já	14
5.2 Já a lidé kolem mě	14
5.3 Příroda je naším domovem – jsme její součástí aneb země je ze mě	15
5.4 Tradice v souladu s přírodními rytmy	16
5.5 Poznáváme svět	17
7 EVALUAČNÍ SYSTÉM	18

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název: Lesní klub Olšinka (dále jen „LK Olšinka“)

Zázemí lesního klubu: Zdislav ev.č. 2, 538 54 Luže

Zřizovatel: Klub Olšinka, z.s.

Sídlo: Dolská 222, 538 54 Luže

IČ 14366436

Číslo bankovního účtu: 2002179365 / 2010

Statutární orgán Klubu Olšinka:

Výkonná rada spolku

- Lenka Bauerová, + 420 731 163 728
- Ing. Arch. Zuzana Pojmanová, + 420 777 827 728

E-mail: lk.olsinka@email.cz

Webové stránky: www.olsinka.cz

Počet tříd celkem: 1

Počet dětí na den/třída: 16

Počet pedagogů/den: 2

Provozní doba: 7:30 – 16:00

Organizace školního roku: běžný provoz: září – červen

Prázdninový provoz: červenec – srpen

Odpovědný pracovník za tvorbu Školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) jsou členové Výkonné rady spolku Klub Olšinka, z.s. a na jeho zpracování se podíleli pedagogičtí pracovníci spolku. Školní vzdělávací program je závazným dokumentem pro tvorbu neustále doplňovaných a obměňovaných třídních vzdělávacích programů.

ŠVP projednává a schvaluje Výkonná rada spolku Klub Olšinka, z.s.

2 OBECNÁ CHRAKTERISTIKA LESNÍHO KLUBU

Lesní klub Olšinka je soukromé zařízení, které funguje jako lesní mateřská škola a je součástí neziskové organizace Klub Olšinka, z.s. . Spolek vznikl v roce 2022 a k jeho hlavní činnosti patří práce s dětmi, mládeží a rodinami, které chce přivádět blíže k přírodě. Veškeré aktivity se spolek snaží naplňovat a provádět v souladu s principy ochrany a tvorby životního prostředí, trvale udržitelného rozvoje, s úctou a respektem k přírodě a lidem. Klademe důraz na volnou hru a vlastní aktivitu dětí. Důležitý je pro nás také oboustranný vstřícný a respektující přístup mezi pedagogy, dětmi a jejich rodinami, k čemuž přispívá také malý počet dětí ve třídě i celkově menší počet rodin ve školce.

Mezi základní charakteristiky lesní mateřské školy patří celoroční pobyt venku za každého počasí, kdy základní výchovně vzdělávací prostředí tvoří většinou les. Také v našem lesním klubu se většina programu odehrává venku a je úzce propojena s koloběhem přírody. Pro případ velmi nepříznivého počasí máme k dispozici zázemí, kde děti také obědvají a tráví čas poledního odpočinku.

Lesní klub Olšinka oficiálně otevře v září 2022 a bude mít 4-denní provoz v místní části Luže – Zdislav. Máme zde na soukromém pozemku rodiny jedné členky výkonné rady k dispozici dřevěnou chatu a plánujeme týpí.

Pozemek se nachází v okrajové části obce, má pro naši činnost ideální polohu, protože se nachází v klidné části, v bezprostřední blízkosti rozsáhlých lesů a luk. Zázemím klubu je dřevěná chata o výměře cca 35 m², ke které patří zastřešená terasa. V chatě se topí pomocí kamen na dřevo, nachází se zde kuchyňská linka se sporákem. V dřevostavbě se nachází obytná místnost, která slouží zároveň jako jídelna, herna a ateliér. Dále zde najdeme menší místnost s kuchyňkou a skladovacími prostory a spací místnost připravenou pro odpočinek dětí a uskladnění věcí. Obytná místnost v dřevostavbě je vytápěna kamny. Zázemí je elektrifikováno. Voda je zajištěna z místní studny s pravidelně kontrolovaným hygienickým rozbořem. Teplá voda je zajištěna pomocí várnice. Záchod je separační kompostovatelný a nachází se mimo hlavní zázemí.

Zahrada zaujímá prostor cca 300 m². V hrací části mají děti k dispozici blátivou kuchyň, pískoviště, kameniště a další herní prvky. Také je zde jablono a záhon pro pěstování zeleniny. Pozemek je osázen jedlými keři a bylinkami. Na pozemku je k dispozici venkovní ohniště a plánujeme také stavbu týpí se zastřešeným ohništěm.

3 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 FILOZOFIE KLUBU, VZDĚLÁVACÍ CÍLE A ZÁMĚRY

LK Olšinka se svými výchovně vzdělávacími principy hlásí k trvale udržitelnému rozvoji. Snažíme se děti vést k tomu, být aktivní součástí přírody a komunity, ve které s dětmi žijeme. To stavíme na hodnotách respektu a úcty ke všemu živému, vědomého prožívání změn v rámci přírody, ale i komunity a sledování přirozeného rozvoje. Díky častému pobytu venku v přírodě se učí děti přirozenou cestou tomu, že příroda je opravdu naším domovem, o který musíme pečovat, a ne pouhou kulisou našeho života.

Pedagogové jsou průvodci dětí, doprovází je na jejich cestě za poznáváním. Děti poznávají nejen své okolí, ale i samy sebe. Nenásilným způsobem rozvíjíme to, k čemu jsou děti přirozeně přitahovány.

Děti mají dostatek volnosti a svobody, ale zároveň se tím učí zodpovědnosti. Je to svoboda a volnost v rámci jasně stanovených pravidel. Naším cílem je, aby děti pochopily daná pravidla a vnitřně se s nimi sžily. S dětmi jednáme respektujícím přístupem, ale zároveň učíme děti, že ve vzájemném vztahu je nutné respektovat toho druhého. Sledujeme emoční a sociální inteligenci dítěte a snažíme se pro děti vytvořit prostředí, ve kterém se mohou vyvinout v samostatné osobnosti se zdravým vztahem k sobě, svému okolí, společnosti a přírodě.

Při řízených činnostech vycházíme z prožitkového učení. Nedržíme se striktně předem připravených plánů, ale máme otevřenou mysl a vítáme podněty a nápady, s kterými dětmi přijdou. V dětech je tak rozvíjena kreativita, samostatnost, učí se nalézat různá řešení při překonávání úkolů a potíží.

Pečujeme o všechny smysly, ať už jde o vjemy zrakové (estetické, barevné či světelné podněty), vjemy hmatové (každá věc může být důkladně hmatem prozkoumána, děti se mohou dotýkat nejrůznějších předmětů z různorodých materiálů), vjemy sluchové (hudba, vlastní zpěv či hra na nástroje, poslouchání ptáků, potůčku v lese, větru apod.), vjemy čichové (aroma olejíčky při odpočinku, vůně při společném vaření, vůně v přírodě), či vjemy chuťové (při společném jídle cítíme chuť nejrůznějších potravin, kvalitního a chutného jídla, ochutnáváme jedlé plody, které nám příroda nabízí).

Mimořádný význam má pro nás příroda. Rytmus v průběhu školního roku vychází z rytmů přírody. Denním pobytem v přírodě přirozeně u dětí rozvíjíme schopnost umět se pohybovat v přírodním terénu, být zvyklý na různé venkovní teploty apod. a tím také přirozeně posilujeme imunitu. Díky častému pobytu venku se děti v přírodě cítí klidně a uvolněně, umí si v ní odpočinout a ví na co si dát

v přírodě pozor. Člověk s nízkou úrovní schopností pro kontakt s přírodou se v ní stresuje – představuje si nebezpečí, která nejsou reálná, prožívá nepohodlí, lečeho se štítí. Naopak čím důvěrněji přírodu známe, tím více ji v dalším životě vyhledáváme. Naším cílem je dítě, které čerpá sílu z prostředí, ve kterém žije a umí se mu přizpůsobit.

Co tvoří Lesní klub Olšinka?

Komunita - jsme součástí společenství a místa, ve kterém žijeme. Snažíme se sdružovat nejen děti ve školce, ale i jejich rodiče. Fungující komunitu vnímáme jako prvek, který v dnešní době lidem chybí a chceme ukázat dětem, že tu můžeme být jeden pro druhého a tvořit společně.

Příroda - klíčový je pro nás etický postoj k přírodě, estetické vnímání přírody a adaptace na přírodní prostředí. Příroda je pro nás bezpečí domova a zároveň velikou učitelkou.

Pohyb - jak se dítě hýbe, tak myslí, tak mluví. Hledáme svoje limity. Dbáme na přirozený pohyb. Vedeme děti k pravidelnému protahování a správnému držení těla.

Různorodost – jsme otevřeni zpestření programu, hledáme nové věci, se kterými se seznamujeme nejen v rámci nejbližšího okolí, ale i nejširšího světa. Mluvíme o tom, že každý jedinec je jiný a je to v pořádku.

Otevřená budoucnost - nikdo z nás neví, kde jsou jeho limity. Každý má možnost růst!

Autonomie - svébytnost, nezávislost. Pro nás zachování originality a jedinečnosti.

Spiritualita, tradice, rituály - kořeny, ukotvení, vědomí sounáležitosti, bezpečí, hranice. Pravidelnost v opakujících se slavnostech a pomíjivost přírody.

Řemesla - umíme se o sebe postarat – uvařit, vyrobit, tvořit. Zajímá nás, jak věci vznikají. Navštěvujeme dílny a zveme řemeslníky do školky.

Bezpečné riziko - dovolujeme dětem bezpečně riskovat, osahat si svoje hranice a možnosti.

Učení prožitkem v reálném prostředí - učení pro učení není pro nás! Neefektivněji se dítě učí, smí-li si věc sám zkusit a osahat.

Otevřená komunikace - víme, že je velmi nebezpečné předpokládat, že rozumíme druhé osobě a naopak, že ona rozumí nám. Jsme si vědomi, že naše hodnoty, představy, předpoklady a komunikační styl mohou být jiné než u našeho dítěte.

Výjezdy mimo školku - proč být na místě, když svět je tak pestrý!

3.2 VÝCHODISKA PRO VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Koncept lesních mateřských škol

Díky této inspiraci tráví děti většinu času venku v přírodě téměř za každého počasí. Děti ke hře využívají materiál, který jim nabízí sama příroda (klacíky, členitost terénu, potůček, přírodniny atd.). Tím jsou děti odkázány mnohem více samy na sebe, na vlastní schopnost tvořit, schopnost imaginace, sociální dovednosti, samostatnost...

Waldorfská pedagogika

Waldorfská pedagogika je inspirací k uvědomění si nepostradatelnosti denního řádu v životě dětí, ale také k rozvíjení vnímavosti k proměnám přírody během koloběhu roku. Pocit řádu a předvídatelnost některých dějů přináší do psychiky dítěte pocit bezpečí a stálosti věcí. Nedílnou součástí jsou pravidelné slavnosti, které přirozeně reflektují dění v přírodě. Na slavnosti jsou zváni rodiče, prarodiče, kamarádi dětí...

Montessori pedagogika

Pro děti je důležitý pocit svobody v rámci vymezených hranic. Malé děti se umějí o sebe postarat často daleko více, než si myslíme, ale potřebují k tomu čas a prostor, aby se to naučily. Pedagog je zde v roli aktivního pozorovatele, dává dítěti čas a prostor pro to, aby věci dokázalo udělat samo.

Respektovat a být respektován

Klademe důraz na respektující přístup v komunikaci místo mocenského a autoritativního přístupu k dítěti.

3.3 JAKÝMI METODAMI PRÁCE TOHO DOSAHUJEME?

V naší školce nevyznáváme soutěživost. Podporujeme vztahy založené na spolupráci, respektu a úctě. Tyto vztahy pěstují pedagogové nejen vůči dětem, ale i mezi sebou a vůči rodičům.

V průběhu dne je podporování především volná hra, která je doplňována řízenými aktivitami. Volná hra rozvíjí kreativitu a tvůrčí sílu. Děti se díky volné hře mohou přirozeně učit od sebe navzájem, prožívat své představy a díky ní zakoušet zážitky a situace, které by jinak nezakusily. Mohou uplatnit jak svou fantazii, tak svou tvořivost, navazovat vztahy, učit se řešit konflikty, prožívat pocity sounáležitosti... Uvědomujeme si, že volný čas dětí je již v předškolním věku často strukturován řízenými činnostmi odehrávajícími se v různých zájmových kroužcích, proto si myslíme, že je důležité, aby volná hra zastupovala podstatnou část denního programu v naší školce.

K řízeným činnostem děti motivujeme, povzbuzujeme, ale nenutíme. V řízené činnosti dáváme dětem prostor pro uplatnění jejich nápadů, mnohdy pak dosáhneme vskutku neuvěřitelných a překvapivých výsledků. Dítě pak zažívá radost z učení.

V naší školce máme věkově smíšený kolektiv dětí. Tím je přirozeně vytvořen prostor, který děti vede ke spontánnímu sociálnímu učení. Starší děti se učí pomáhat mladším, mladší děti se od svých starších kamarádů leccos nového naučí. Při činnosti ve skupině motivujeme děti ke spolupráci.

Při odpočinku je jeden pedagog spolu s dětmi, které odpočívají. Druhý pedagog se věnuje individuálně těm dětem, kterým satčí krátký odpočinek a jdou se poté věnovat jiným klidovým aktivitám, případně dětem, které v následujícím školním roce čeká vstup do základního vzdělávání. Ti jsou připravováni na vstup do školy rozvojem grafomotoriky, předmatematických představ, jazykových dovedností apod.

Ctíme zásadu, že pedagog zde není od toho, aby vysvětloval dětem svět. Pomáhá dětem objevovat svět tak, aby si ho dítě vysvětlilo samo.

4 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ**4.1 MATERIÁLNÍ PODMÍNKY**

LK Olšinka je jednotřídní. Jako své zázemí slouží dřevěná zateplená chata, která nabízí relativně velký prostor a prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým a individuálním činnostem. Chata je vybavena starším, zachovalým nábytkem. Nachází se zde stoly a židličky, lehátka, úložné prostory pro vzdělávací pomůcky, úložné prostory pro ložní prádlo a tašky/krabice pro záložní převlečení dětí. Vybavení pro odpočinek – matracíky na podestě/lehátka – jsou přizpůsobena antropologickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadná a bezpečná. Děti na nich spí ve vlastních spacácích. Děti se svými výtvy podílejí na úpravě a výzdobě interiéru.

V obou zázemích je vnitřní vybavení a výzdoba především z přírodních materiálů. Dbáme na estetiku a jednoduchost. Dětem jsou k dispozici jednoduché dřevěné hračky a přírodniny, které podněcují jejich fantazii a představivost. Dále jsou k dispozici knihy a výtvarný materiál. Vybavení hračkami a pomůckami, náčiním, materiály a doplňky je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy

dostatečně využíváno. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky, jsou umístěny tak, aby na ně děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

Prostor kolem chatky zaujímá prostor asi 300m² a je ze dvou stran ohraničen plotem sousedního pozemku, z jedné strany navazuje na soukromou část Bohoušova a od příjezdové cesty je lemován vzrostlými stromy. V otevřené části od této cesty plánujeme vysazení živého plotu propletených vrb pro zajištění maximálního bezpečí dětí. Hned vedle chatky se nachází tři jehličnaté stromy, které příjemně prostor zastřešují a pod kterými plánujeme postavit malé týpí s ohništěm. Ohniště bude také ve venkovní části. Dále je zde jabloň a několik jedlých keřů – borůvky, rybíz, a jiné. Děti zde mají možnost v malém záhoně vypěstovat vlastní zeleninu. Součástí venkovního prostoru jsou separační kompostovatelné záchodky a tekoucí teplá voda. Další vybavení venkovních prostor budeme realizovat postupně dle potřeb.

Na venkovní program nosí pedagogové pitnou vodu, desinfekční prostředek k mytí rukou, lékárničku, mobilní telefon s důležitými kontakty a kontakty na rodiče, sadu náhradního oblečení pro děti.

Všechny vnitřní i venkovní prostory lesního klubu splňují bezpečnostní a hygienické normy dle daných předpisů.

LK Olšinku obklopují pole, louky, smíšené lesy, řeka Novohradka a také nedaleko soutok Krounky a Novohradky. Prostředí s takto rozmanitými biotopy je pro děti cenným kreativním a vzdělávacím zázemím, které mimo jiné nabízí neomezené množství zábavy či volné hry a pedagogům poskytují širokou škálu výchovně vzdělávací inspirace.

Záměr: postavení týpí jako druhé zázemí pro ranní kruhy a venkovní aktivity za nepřízně počasí. Vybavení blátivé kuchyně, vybudování smyslového chodníku a dalších herních prvků z přírodních materiálů.

4.2 ŽIVOTOSPRAVA

V LK Olšinka klademe důraz na harmonické prostředí, zdravou výživu, pravidelné střídání aktivity a odpočinku, dostatek pohybu na čerstvém vzduchu a ohleduplný vztah k přírodě.

Za základ považujeme respektující prostředí, ve kterém ctíme osobní prostor každého jedince s ohledem na jeho výchovně vzdělávací potřeby. Jsou pro nás důležité bezpečné rituály, vlídný vztah dětí, rodičů i pedagogů i srozumitelnost v komunikaci.

Stolování a kvalitní strava jsou součástí výchovně vzdělávacího procesu v LK Olšinka. Pedagogové i nepedagogičtí pracovníci společně pomáhají dětem zvládnout sebeobsluhu u jídla (zajištění nandávání a roznášení jídel, úklid po jídle). Pedagogové, učí děti regulovat velikost porcí a neplýtvat s jídlem. Součástí stolování je tedy i následný úklid po jídle.

Naším dlouhodobým záměrem je učit děti vnímat, že se potřebujeme starat o své zdraví, o kvalitní skladbu jídelníčku i s ohledem na naše okolí. A protože se děti učí nejlépe nápodobou, jdeme dětem příkladem péčí o sebe samé v rámci vlastního zdravého životního stylu.

Strava

Stravování se skládá ze svačinky, obědu a svačiny. Dopolední svačina probíhá zpravidla mimo zázemí v terénu (lese) a je připravována rodiči.

Odpolední svačina probíhá u zázemí a je připravována společně s dětmi ve školce.

V LK Olšinka je zajištěn dovoz obědů externím dodavatelem.

Ve stravě preferujeme pestrost.

Pitný režim je zajištěn formou pitných lahví pro děti, které si každý den donášejí z domova. Průvodci tak mají po celý den dobrý přehled o vypitém množství tekutin u každého dítěte.

Při obědě je dětem donesena polévka. Pro druhé jídlo si chodí samy, aby mohly regulovat velikost porcí. Po jídle si uklízí špinavé nádoby.

Každé jídlo je zahájeno společným rituálem, přejeme si dobrou chuť.

Nenutíme děti do jídla. Podporujeme děti v tom, aby si říkaly, jaké množství jídla chtějí. Mohou si velikost porcí hlavního jídla regulovat dle svých potřeb. Učíme je tím neplýtvat jídlem. Jdeme sami dětem příkladem. Jídlo je pro nás společným rituálem.

Dohled nad bezpečností a ochranou zdraví dětí při školním stravování provádí přítomní průvodci, kteří dbají na vytváření a dodržování hygienických a stravovacích návyků dětí.

Odpočinek

Odpočinek je pro nás přirozenou součástí dne. Nenutíme děti spát, ale učíme je odpočívat. Děti odpočívají minimálně 1/2 hodiny při četbě pohádky. Jsou plně respektovány individuální rozdíly. Těm, které neusnou, jsou poté nabízeny klidové činnosti - knihy, kreslení, stavebnice, společenské hry, individuální příprava předškoláků.

Pohyb

Děti v LK Olšinka mají velký prostor pro volný pohyb díky venkovnímu zázemí a prostředí lesa, okolních luk a polí. Vzhledem k tomu, že jsme velkou část dne v přírodě, je samozřejmost balancování, běh, chůze, lezení na stromy podle pravidel (na strom leze jen ten, kdo na něj vyleze sám bez cizí pomoci a předmětu, který by mu k tomu pomohl). Pro rozvoj pohybových dovedností dětí využíváme lanové překážky, slackline, dřevěné překážky i přirozené venkovní prostředí lesa a také řízené cvičení např. dětská jóga. Pravidelně s dětmi vyrážíme na delší vycházky či výlety do přírody. Chodíme s nimi ven za každého počasí. Děti vedeme k přiměřenému oblékání, podporujeme chození na boso.

Vztah k přírodě

Rozvinout v dětech citlivý vztah k přírodě považujeme také za výchovu ke správné životosprávě. Je vědecky dokázáno, že děti, které tráví více času venku, jsou fyzicky aktivnější a méně u nich hrozí nadváha či obezita. Malé děti, které si hrají v přírodním prostředí, rychleji rozvíjejí hrubou motoriku. Pobyt v zeleni má celkový blahodárný účinek na lidské zdraví, zlepšuje fyzickou kondici a posiluje imunitní systém. K tomu, abychom mohli přírodu dobře vnímat je důležité si k ní vytvořit vztah, pak dokážeme přírodě lépe porozumět, žít s ní v souladu a respektovat ji. Děti se častým pobytem venku přirozeně učí poznávat přírodu, učí se poznávat byliny, které můžeme běžně na našich loukách potkat a jejich možné využití, učí se, že odpadky do přírody nepatří – průvodce má u sebe sáček, do kterého odpadky, které v přírodě s dětmi najde, ukládá a pak jej odnáší do příslušného kontejneru. Častým pobytem venku zažívají děti přirozené změny v přírodě, které přináší střídání ročních období.

4.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Přírodní materiály, které jsou součástí vybavení zázemí, bezprostřední blízkost vzrostlých stromů, spoluúčast všech zaměstnanců na vytváření filosofie a programu LK Olšinka společné zážitkové akce - to vše napomáhá k tomu, aby se děti i dospělí cítili v prostředí lesního klubu dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Všechny děti v naší školce mají stejná práva a povinnosti. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. S právy a osobní svobodou je nerozlučně spojena odpovědnost za vlastní činy a přijetí pravidel.

Především v měsíci září, ale také v průběhu roku, jsou děti seznamovány s bezpečnostními pravidly pobytu v LK Olšinka a pravidly chování - tato se snažíme vytvářet, objevovat jejich nutnost společně s dětmi, pomocí návodných otázek a příkladů.

Podporujeme děti nebát se samostatně pracovat a hlavně důvěřovat si - chyba neexistuje, je jen pokus, kterým se učíme, děti jsou podporovány v samostatných pokusech, je vyloučeno podporování nezdravé soutěživosti dětí, manipulování s dítětem či zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje. Průvodci se snaží o vstřícnou, srozumitelnou a naslouchající komunikaci s dětmi.

Vyhýbáme se trestům, odměnám a pochvalám, jako nástrojů vnější motivace, které snižují zájem i tvořivost. Místo nich využíváme dopadu přirozených následků a snažíme se vést děti k sebehodnocení. To vede naopak k vnitřní motivaci, tzn., že dítě dělá věci proto, že je samo považuje za správné a smysluplné nikoliv proto, že to požaduje autorita – rodič či učitel (v pubertě pak často parta vrstevníků) nebo proto, že za ně hrozí trest či očekává odměnu. Vnitřní motivaci podporujeme smysluplnými požadavky, podporou spolupráce, možností svobodné volby a poskytováním zpětné vazby.

Dále u dětí rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost a vzájemnou podporu a pomoc - především vlastním příkladem, zařazováním aktivit, kdy tvoříme společně, dělíme se o společnou věc. Stejně tak ve vztazích mezi dospělými je vytvářena a podporována vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky).

Každodenní pobyt dětí v přírodě je garantem zdravého utváření osobnosti dětí. Příroda dnes a denně dotuje děti smysluplnými impulsy. Děti mohou pracovat s různými materiály, které podněcují jejich tvořivost. Děti se učí přirozeným zákonitostem a souvislostem, které v nich rozvíjí pocit zodpovědnosti a sounáležitosti vůči všemu živému.

Adaptace nově příchozích dětí probíhá postupně - účastí na slavnostech pořádaných LK Olšinka a na setkávání rodičů s dětmi před nástupem dítěte do školky s ohledem na individuální potřeby každého dítěte. V rámci adaptace je rodičům umožněn vstup do areálu školky a mohou podle potřeby trávit se svými dětmi větší či menší časový úsek dne při vzdělávacím programu. Průběh adaptace je vždy pečlivě konzultován s průvodci.

Průvodci respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, snaží se o navození pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dětí. Snažíme se, aby vzdělávací nabídka odpovídala mentalitě předškolního dítěte, byla dětem tematicky blízká, přiměřeně náročná a v co největší míře prakticky využitelná.

Pokud se mezi dětmi vyskytnou konflikty, pedagog nevystupuje v roli vyšetřovatele, ale průvodce, který děti vede k tomu, aby se snažily spor vyřešit vhodně samy.

Shrnutí zásad:

- Na prvním místě je péče o dobré vztahy s dětmi.
- Právo prožívat své emoce.
- Smysluplnost požadavků, kladených na děti (*Rozumí dítě tomu, proč to má dělat?*).
- Respektování potřeb dětí (*Proč to dítě dělá – jsou naplněny jeho potřeby? Aby dítě spíše mohlo, než nemohlo*).
- Cílená pozitivní pozornost (*Všímat si spíš kladných věcí, negativním projevům věnovat méně pozornosti*).
- Nesoutěživé prostředí – soutěž narušuje vztahy, brání učení kvůli pocitu ohrožení, je rizikem pro morální vývoj (podvody, poškozování soupeřů).
- Místo hodnocení vést k sebehodnocení (*Ptát se nejdřív na názor dítěte, pak sdělit svůj pohled*).

Mezi naše další zásady patří:

- Osobní přivítání a rozloučení s průvodcem - může být jakékoliv, které je dítěti blízké (např. oslovení jménem, pohlazení, plácnutí, oční kontakt, objetí.) dítěti nevstupujeme do osobní zóny,

nedotýkáme se ho, pokud nám dává i neverbálně najevo, že překračujeme jeho hranice. Ptáme se dítěte, co je pro něj příjemné (jednoduchými otázkami, kde odpověď je ano či ne). Nevynucujeme si pozornost při ranním setkáním, bereme ohled na momentální emoční a fyzický stav dítěte.

- Společné rituály začínáme všichni - začátek společného dne i jeho dopolední ukončení je pro nás velmi důležité. Rodiče, pokud přijíždí s dětmi pozdě musí zůstat mimo dosah a pozornost ranního kruhu, aby svým příchodem nenarušili společné naladění dne s dětmi.
- Mluví vždy jeden - učíme se naslouchat druhému, čekáme, než dokončí myšlenku, učíme se trpělivosti - každý hlas je důležitý a každému je dán prostor k tomu, aby se mohl vyjádřit.
- Pokud dítě nerespektuje potřeby druhých a nenacházíme společnou shodu, tak aby všem bylo dobře, je pro nás důležitá zásada 3x a dost. Dítě je 3x upozorněno, že porušuje pravidla v lesní školce, pak je na předem určený čas částečně distancováno od skupiny, tak, aby neubližoval sobě, či ostatním a tráví čas s průvodcem. Tím se dítě učí nést zodpovědnost za své činy.
- Používáme slovo NE.
- Dítě potřebuje relaxovat - odpočinek a regenerace je pro nás nedílnou součástí režimu dne, při pohybu v lese za každého počasí. Po obědě je dětem čtena nebo vyprávěna klasická pohádka či příběh. Dítě se učí relaxovat a zklidnit tělo. Pokud dítě respektuje odpočinek druhých, my respektujeme potřebu dítěte ukončit odpočinek dříve a věnovat se tichým činnostem u stolečku či předškolní přípravě.
- Průvodce je ten, který určuje časový rámeček činností - průvodce určuje začátek i konec dané činnosti s ohledem na potřeby dětí. Děti jsou včas předem upozorněny, že se např. bude uklízet, či odcházet na jiné místo apod.

Komunitní způsob fungování lesního klubu

Komunitní způsob vedení klubu přináší dětem pocit, že školka je přirozeně integrovaná do života rodiny. Děti se tak mohou učit z širší palety vzorů, protože rodiče se podílejí svojí prací a účastí na budování a utváření celkové atmosféry školky. Pro děti je to cenná zkušenost, že každý může svým dílem obohatit společenství a že každý v něm má své místo. Rodiče se účastní a podílejí na chodu LK Olšinka díky:

- schůzkám s rodiči
- společným přípravám slavností
- účastí na slavnostech
- společnému zvelebování zázemí a péči o zahradu na společných brigádách
- zapojování členů rodin jako zaměstnanců klubu na dohodu, kteří přispívají k nabídce odpoledních kroužků pro děti
- otevřená a časté komunikaci učitelů s rodiči

4.4 ORGANIZACE CHODU

Denní řád Olšinky je dostatečně pružný, reaguje na individuální potřeby a aktuálně změněné potřeby, zároveň však dbáme na to, aby by každý den měl jasný rytmus, který umožní dětem cítit se bezpečně. Dáváme velký prostor volné hře, ale zároveň může v průběhu dne probíhat předem připravená řízená činnost, která je ve většině případů dětem nabízena. Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru a její dokončení. Aktivita a spontánnost jsou u dětí zvláště podporovány. Děti provádějí činnosti buď individuálně, nebo v malých či velkých skupinách. Dětem je zajištěno dostatek soukromí, potřebují-li ho. Při plánování činností se vychází z potřeb a zájmů dětí.

Provoz školky začíná v 7.30 a končí v 16.00 hodin. Děti přicházejí/přijíždějí postupně mezi 7.30 a 8.30 hodin. Rodiče nebo osoby k tomu oprávněné si vyzvedávají děti po obědě ve 12.30 nebo od 14.30 do 16.00.

Rytmus dne a roku

V našem programu je pravidelnost a rytmičnost s jakou se střídají jednotlivé činnosti. Řád a rytmické uspořádání dne, týdne a roku přináší dětem pocit bezpečí a důvěry, opakování činností zase napomáhá prohlubování a fixování zkušeností.

V náplni dne mají své místo společné aktivity, které jsou vedeny průvodcem-pedagogem, děti se do nich přirozeně zapojují a učí se nápodobou (hudebně-pohybové aktivity, umělecké a rukodělné činnosti, vyprávěné a čtené pohádky, říkadla...) a volné spontánní hry, které jsou důležitým prvkem ve výchově malých dětí. Při volné hře se děti učí vlastním prožitkem, svobodně rozvíjejí fantazii, motoriku, učí se sociálním vztahům a projevují se nenásilnou, naprosto přirozenou cestou.

Rytmus dne

7:30 – 8:30	příchod dětí do lesního klubu, předávání dětí pedagogům-průvodcům, hry a činnosti dle vlastní volby, svačina
8:45 – 9:00	ranní kruh, součástí jsou každodenní aktivity (písnička), přivítání se, uvědomění si dne (počasí, den v týdnu, měsíc), cvičení a protažení, logopedické chvilky, tématické říkanky, seznámení a dohoda na program dne
9:00 – 11:30	společné aktivity, pobyt v přírodě (svačinka v terénu kolem 10h)
11:45 – 13:00	oběd, provozní pauza
<i>12:30 – 13:00</i>	<i>vyzvedávání dětí po obědě</i>
13:00 – 14:30	odpočinek, klidový režim (délka dle individuální potřeby dětí)
14:00 – 16:00	svačinka, odpolední aktivity, volná hra
<i>14:30 – 16:00</i>	<i>vyzvedávání a předávání dětí</i>

Rytmus roku vychází z přirozeného dění a koloběhu v přírodě. V pedagogickém programu navazujeme na lidové tradice a zvyky. Program se skládá z tematicky sestavený celků, her, písniček, říkadel, pohybových aktivit, tvoření a aktivit zaměřených na poznání.

Život v lesním klubu nám obohacují společně prožívané slavnosti roku – Svatováclavská/Michaelská, Svatomartinská, Adventní, Masopustní, Velikonoční a Svatojánská. svátky pomáhají orientovat se v čase a souvislostech v přírodě a přispívají k prohlubování vztahů.

Pravidla v LK Olšinka

- Zůstat na dohled či doslech pedagogického doprovodu.
- Je-li dítě voláno jménem, vždy odpoví.
- Při cestě lesem čekat na domluvených místech (křižovatka cest, turistická značka, u označeného stromu).
- Neodcházet s lidmi, které v lese potkáme (ani se známými).
- Chtějí-li děti v lese něco ochutnat, poradí se nejprve s pedagogem. Učí se poznávat vše jedovaté v přírodě.
- Nové věci zkoumáme pomocí klacíku.
- Větve nosíme tak, abychom neohrozili ostatní. Šermování s klacíky je možné pouze v případě, že obě strany souhlasí a dodržuje se základní bezpečnost.
- S klacíky neběháme.
- Udržujeme klidnou atmosféru prostředí.
- Chováme se v lese ohleduplně k rostlinám i živočichům a jejich prostředí (živé větve necháme růst, apod.).
- Odpadky odnášíme s sebou.
- Každá věc v zázemí klubu má své místo, kam ji po skončení práce nebo hry vracíme.

- Při jídle sedíme.
- Sladkosti a hračky necháváme doma.
- Chováme se k sobě s respektem (respektujeme přání druhých, před připojením ke hře se zeptáme, nebereme si vzájemně věci)
- Konflikty řešíme slovně (učíme se vyjadřovat své pocity), nenásilně s úctou k druhému.

Pravidla mohou být upřesňována dle potřeb pedagogů a dětí v průběhu činností v lese, i v zázemí.

Děti se přirozeně v lesním klubu učí bezpečnému riziku. Patří do nich lezení na stromy, práce s ohněm i nožem, atd., které jsou detailně popsány dokumentu Hodnocení rizik a přínosů.

Riziková situace v přírodě dětem přináší:

- sebepoznání
- přirozené posouvání hranic
- výzvu
- zjištění, že svět obnáší také rizika

4.5 ŘÍZENÍ LK OLŠINKA

Řízením klubu je pověřena Výkonná rada spolku Klub Olšinka, z.s. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny skrze pracovní náplně a Provozní řád LK Olšinka. Je vytvořen funkční informační systém uvnitř i navenek lesního klubu. Každý nový zaměstnanec je předem s vnitřním řádem klubu seznámen.

Vnitřní informační systém – mezi zaměstnanci:

- Pravidelné schůzky zaměstnanců – pedagogické rady 1x za měsíc
- Elektronická pošta
- Schůzky Výkonné rady a Poradního klubu spolku – min. 2x do roka
- Individuální konzultace – kdykoliv
- Evaluace interní, externí – interní 1x za měsíc, externí 2x do roka

Vnější informační systém – komunikace s rodiči:

- Rezervační systém
- Nástěnka
- Elektronická pošta
- Společná setkání s rodiči – rodičovské schůzky – 1x za 2 měsíce
- Individuální povídání - kdykoliv
- Webové stránky, Facebooková skupina
- Společné slavnosti klubu, brigády – neformální setkávání s rodiči

4.6 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Se skupinou maximálně 16 dětí pracují dva průvodci (na každých 8 dětí je jeden průvodce). Zaměstnanci průvodci se podle svých možností dále sebevzdělávají, dostávají nabídku kurzů, školení a seminářů, včetně finančních příspěvků na sebevzdělávání, mají kurz první pomoci.

Specializované služby zajišťují specialisté v oboru.

Povinnosti a odpovědnost jednotlivých pracovníků LK Olšinka vymezuje jejich náplň práce a vnitřní řád povinností pedagoga, který si pedagogové vypracovali v rámci týmové práce a odsouhlasili.

4.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ

Vážení rodiče dětí z Olšinky, tuto kapitolu jsme vytvořili pro Vás jako partnery předškolního vzdělávání Vašich dětí. Snažíme se dát Vám v ní najevo, jak je pro nás Váš názor cenný a podnětný!

Pokud si přejete, můžete kdykoliv podat svůj podnět týkající se LK Olšinka či stížnost anonymně vhozením do krabice v zázemí školky s nápisem Podněty a stížnosti. Můžete si také kdykoli domluvit schůzku s koordinátorem klubu. Aktuální telefonní čísla naleznete na www.olsinka.cz. Usilujeme o vytvoření vztahů mezi Vámi rodiči a námi zaměstnanci klubu, kde bude panovat oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat.

Velmi přivítáme, pokud se s námi budete podílet na dění v mateřské škole (třeba hrou na kytaru při společných setkáváních, seznámením ostatních dětí školky s vlastní profesí či řemeslem, podáváním podnětů ke školnímu vzdělávacímu programu či chodu školy, přípravami exkurzí či jakýmkoliv jiným podporujícím nápadem).

Za nás zaměstnance LK Olšinka se zavazujeme, že budeme chránit Vaše soukromí a zachovávat diskrétnost ohledně informací, které nám sdělíte. Uvědomujeme si, že nám svěřujete do péče své vlastní milované děti a s tímto vědomím k nim také přistupujeme.

Můžete se na nás kdykoliv obrátit s jakýmkoliv dotazem týkajícím se pobytu Vašeho dítěte v LK Olšinka. 2x ročně se budete setkávat s pedagogy na pravidelných individuálních konzultacích týkajících se vývoje a pokroku Vašeho dítěte, kde se budeme domlouvat o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. O tuto konzultaci můžete požádat také kdykoli v průběhu roku. Tato individuální konzultace bude probíhat bez přítomnosti dítěte, abychom zajistili potřebný klid a prostor pro vzájemnou komunikaci.

Dále Vás budeme informovat o dění ve škole těmito cestami: společné informační schůzky, email, facebookový profil, webové stránky.

Kde uvítáme Vaši spolupráci:

- při společných přípravách slavností, organizaci výletů, exkurzí atd.
- vlastní účastí na slavnostech
- při společném budování zázemí
- v podnětech ke zlepšení, zpestření či doplnění činnosti LK Olšinka
- při účasti na samotné náplni výchovně vzdělávacího procesu např. při již zmíněném seznámení s Vaší profesí či řemeslem, pořádáním exkurzí a výletů

Ceníme si jakékoliv zpětné vazby od rodičů. Rodiče se mohou vyjádřit kdykoliv průběhu roku při osobním kontaktu, emailem či telefonicky. Na závěr roku mají možnost se vyjádřit anonymně zodpovězením otázek v dotazníku.

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací nabídku v naší školce dělíme do několika hlavních bloků. Tyto bloky se v průběhu roku prolínají, nejsou řazeny chronologicky, pedagogové je rozpracovávají do třídních vzdělávacích plánů, zde se vzájemně prolínají a zároveň se s nimi pracuje podle aktuální situace.

5.1 JÁ

Charakteristika:

Každé dítě vnímáme jako jednotlivce s rozličnými potřebami. Respektujeme jeho tempo při nabývání nových schopností, dovedností... Nepodporujeme soutěživost, všechny činnosti tedy směřujeme tak, aby při nich nedocházelo k srovnávání dětí.

Čeho chceme dosáhnout:

- prohloubení vyjadřovacích schopností
- učit se správně chovat nejen k sobě samému, ale i k lidem v mém okolí
- uvědomit si, že každý jsme jedinečný
- poznat lépe svoje tělo
- poznat jaké jsou moje smyslové, pohybové a umělecké možnosti

Co dětem nabízíme:

- smyslové hry zaměřené na – hmat, sluch, čich, chuť, zrak, rovnováhu
- rozvoj hrubé motoriky v přírodním terénu – zahrnuty jsou zde nelokomoční pohybové
- činnosti a lokomoční p. č.
- volná hra, prosociální hry, komunitní kruh
- činnosti, při kterých vnímáme vlastní tělo – mimo jiné dětská jóga
- učit se rozlišovat zlo a dobro
- činnosti vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování sebehodnocení
- aktivity podporující vzájemné sblížení a kamarádství

Co se děti naučí:

- poznat lépe své tělo, vnímat své potřeby a poznávat, co je pro nás zdravé a co nebezpečné
- umět se domluvit s ostatními dětmi – říci svůj názor, umět ve skupině spolupracovat
- uvědomit si nejen svá práva, ale i práva druhých a respektovat je, umět vyjádřit souhlas i nesouhlas, případně říci „NE“
- mít zdravé sebevědomí
- vyjadřovat samostatně své pocity, prožitky, zájmy i potřeby – porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- dodržovat dohodnutá pravidla – děti rozumí jejich smyslu a chápou potřebu je zachovávat

5.2 JÁ A LIDÉ KOLEM MĚ

Charakteristika:

Každý z nás někam patří. Jsme součástí různých skupin lidí – rodina, kamarádi ve školce, vesnice či město, kde žijeme... Poznáváme naši společnost a pravidla, která v ní fungují.

Čeho chceme dosáhnout:

- seznámit se s pravidly společenského soužití a spoluvytvářet je
- vytvářet pozitivní vztahy k sobě navzájem – rozvoj prosociálního chování mezi dětmi
- vytváření prosociálních postojů – rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu
- sledování života člověka
- vnímání a aktivní prožívání toho, co se děje kolem nás, projevování svých pocitů
- uvědomovat si, že přesto, že se mezi sebou lidé různě odlišují, je důležité se navzájem respektovat

Co dětem nabízíme:

- rozhovory o tom, kdo patří do naší rodiny, vztahy a spolupráce v rodině, povolání rodičů
- seznamování a procvičování říkadel, básní, písní, tanečků
- společné aktivity – akce s rodiči, vystoupení dětí, divadlo, výstavy, návštěvy...
- umělecké ztvárnění prožitku – výtvarné, řečové...
- dramatická improvizace
- komunitní kruh
- volná hra
- povídáme si o významných dnech a různých mezinárodních dnech v průběhu roku

Co se děti naučí:

- projevovat zájem o své okolí
- osvojí si základní vědomosti o rodině
- umí se orientovat v povolání, má znalosti o osobách, které jej provádějí, ví, čím jsou tyto osoby charakteristické a jaké nástroje potřebují ke své práci
- uvědomovat si, že patřím do tohoto světa, jsem jeho součástí a mohu jej ovlivnit
- uvědomovat si, že mezi námi žijí i lidé s rozličnými handicapami a že je to přirozené

5.3 PŘÍRODA JE NAŠÍM DOMOVEM – JSME JEJÍ SOUČÁSTÍ aneb Země je ze mě**Charakteristika:**

Příroda je naším domovem, bohužel naše civilizace to mnohdy opomíjí. Často zapomínáme, že jsme její součástí a že jsme na ni závislí. Zároveň je příroda závislá na našem chování vůči ní. Abychom přírodě porozuměli, je potřeba s ní navázat vztah a pochopit, že je potřeba se k přírodě chovat s respektem a žít s ní co nejvíce v souladu. Potom, co toto zvládneme naučíme si vážit jejich darů, budeme se k přírodě chovat šetrně, abychom ji neničili. Častý pobyt v přírodě nás přivede do harmonie s přirozenými rytmy přírody v průběhu roku.

Čeho chceme dosáhnout:

- seznamování se a prohlubování znalostí o rostlinách a jejich využití
- základní poznatky o Zemi, vesmíru
- vnímání změn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- uvědomění si existence živé a neživé přírody
- sledování života v základních ekosystémech, ve kterých se během pobytu ve školce pohybujeme – les, louka, rybník...
- vytváření elementárních poznatků o zeměkouli, o vesmíru
- vnímat rytmy dne, týdne, měsíce a roku
- podílení se na péči o rostliny a vnímání, co rostlina ke svému růstu potřebuje
- získávání a osvojování si nových poznatků ze života zvířat – umět být ke zvířatům ohleduplný

Co dětem nabízíme:

- každodenní pobyt v nádherné přírodě
- četba, vyprávění pohádek a příběhů s environmentální tematikou
- využití říkadel, básní a písní s tematikou z přírody
- různé výtvarné techniky s přírodní tematikou, land art
- pozorování počasí, okolní přírody

- volná hra v přírodě
- hry s environmentální tematikou
- třídění odpadu
- experimenty s vodou
- práce s přírodními materiály
- přímé pozorování živočichů v jejich přirozených podmínkách
- využití rostlinných materiálů ke hrám i k výzdobě
- péče o rostliny na záhonku
- přikrmování zvířat v zimních měsících
- hry zviditelňující vzduch (hry s bublinami, peříčky, větrníkem...)

Co se děti naučí:

- rozlišovat co je pro životní prostředí dobré a co mu naopak škodí
- chápat význam třídění odpadu
- chápat nutnost ochrany přírody a životního prostředí
- nebýt lhostejný a správně jednat
- poznat, pojmenovat a rozlišovat jednotlivé rostlinné druhy
- vědět, co rostlina potřebuje k růstu a čím je užitečná
- znát i jedovaté rostliny
- mít povědomí o tom, že jsme také součástí přírody, a tudíž o ni musíme pečovat a chránit ji, abychom ji nadále mohli využívat a těšit se z ní

5.4 TRADICE V SOULADU S PŘÍRODNÍMI RYTMY

Charakteristika:

V průběhu roku znovuožíváme různé svátky, které byly pro naše předky přirozenou součástí jejich životů. Společně tak poznáváme různé tradice a zvyky typické pro naši kulturu. To vše v průběhu roku, v rytmu měnící se přírody. Oslava těchto svátků pomáhá orientovat se v čase a souvislostech, které je k pojí k přírodě.

Čeho chceme dosáhnout:

- vnímat pravidelný rytmus přírody
- seznámit se s tradicemi našich předků
- užít si radost ze společného slavení

Co dětem nabízíme:

- **Michaelská slavnost** – děti ve školce si prožijí překonání vlastního strachu při boji s drakem. Posílí tak schopnost čelit překážkám a nebezpečí. Společně s rodiči si pak užijí radost ze společného pouštění draků.
- **Martinská slavnost** – prožitek zkracujícího se dne. Sv. Martin jako symbol lidského soucítění, vzájemné pomoci a úcty. Tento den si počkáme ve školce na příchod tmy a společně se vydáme s vlastnoručně vyrobenými lampiony na malé večerní putování.
- **Svatý Mikuláš** – navštíví děti, poslechne si písně a básničky a obdaruje je zdravým mlsáním.
- **Advent** – prožitek nálady adventního času – zamyšlení, tajemství, cesta k porozumění druhému člověku, vnitřní ztišení jako prostor pro druhého. Vánoce jako symbol příchodu nového života po období odumření (návrat Slunce, zrození světla z temnoty noci).
- rukodělné práce s vánoční tematikou, poslech adventních příběhů, rukodělné činnosti s vánoční tematikou

- adventní spirála s darováním světla jako symbol naší cesty dovnitř, do našeho nitra někam hluboko, kde je ukryté světlo, které lze vynést na povrch a kterým můžeme prosvětlit sami sebe i všechno kolem nás
- **Tři králové** – tento poslední vánoční svátek s dětmi v královských korunách a hábitech procházíme za zpěvu tříkrálové písně krajinu.
- **Masopust** – symbol živelnosti – cesta sebevyjádření, seberealizace, pocitu dostatku („hodování“) a radosti, podpora nápadů a experimentování, prožívání různých rolí. Užijeme si veselí ve vlastnoručně vyrobených maskách.
- **Hromnice** – v toužebném očekávání příchodu jara a první bouřky si vyrobíme svíčku hromničku, která nás i naše zázemí před bouřkou ochrání. Vyslovíme prosbu za plodnost a úrodu.
- **Období půstu** – Půst je čtyřicetidenní období očisty našeho těla i mysli. Střídá dobu masopustního veselí. S dětmi v týdnu prožíváme kouzlo postních nedělí. Připravujeme tradiční pokrmy, hovoříme o myšlenkách, hodnotách
 - Pučálka neboli černá neděle – uvaříme si naklíčený hrách – pučálku.
 - Pražná neděle – s dětmi připravujeme tradiční pražmo.
 - Kýchavá neděle
 - Družebná neděle – věnujeme se přátelství.
 - Smrtná neděle – vyrábíme Moranu a pálíme na ohni. Pohřbíváme zimu i to temné v nás.
 - Květná neděle – poslední neděle před Velikonocemi, oslavujeme natrháním kočiček, symbolu radosti a naděje.
- **Velikonoční svátky** – v průběhu svatého týdne se věnujeme velikonočnímu tvoření, sejeme osení, pleteme pomlázky, hledáme první rašící bylinky.
- **Filipojakubská noc** – děti samy připraví hranici na oheň, ten pak společně zapálíme jako symbol očištění od zlé moci
- **Otevírání studánek** – společné symbolické vyčištění pramene po dlouhé zimě

Co se děti naučí:

- seznámení se různými legendami
- uvědomení si důležitosti překonat svůj vlastní strach
- pochopit, že pomoc lidem v nouzi by měla být přirozenou součástí našich životů
- uvědomit si radost ze společného sdílení a slavení s ostatními lidmi
- uvědomení si střídání ročních období ve vztahu k jednotlivým svátkům

5.5 POZNÁVÁME SVĚT

Charakteristika:

Naše Země je velice rozmanitým místem. Na cestě kolem světa můžeme nacházet nejen rozličné krajiny, ale také zde žijí lidé různých kultur, někdy ve velmi odlišných podmínkách, než jsou ty naše. Prozkoumáme tyto jiné kultury, zvyklosti, krajiny a budeme žasnout nad rozmanitostí světa, přírody a lidí.

Čeho chceme dosáhnout:

- vytvářet povědomí o existenci jiných kultur
- seznámit se s pojmem tolerance
- seznámit se s rozličností naší planety

Co dětem nabízíme:

- prohlížení rozličných encyklopedií
- čtení příběhů z jiných kultur
- v zimě stavba iglú
- tanec – radost z pohybu
- smyslové experimenty
- dramatizace
- rukodělné činnosti

Co se děti naučí:

- uvědomí, že existují jiné národy
- pochopí, že každý máme na této planetě své místo
- vnímat odlišnost jiných kultur a jiných krajín

6 EVALUAČNÍ SYSTÉM

Tím, že pracujeme vždy ve dvojicích je nejčastější formou denní evaluace pracovníků navzájem v součinnosti s autoevaluací. Hodnocení lze řešit i na společných schůzkách – průvodcovských radách, případně častěji dle potřeby. Průvodcovské rady mají dvě hlavní části provozní a pedagogickou.

Výstupy z průvodcovských rad se provádí formou písemného zápisu, který je v elektronické podobě uložen u koordinátorky.

V lednu a červnu vypracovávají průvodci autoevaluací formulář.

Další částí evaluace je vyhodnocení tematických celků, na kterém se podílejí všichni průvodci. Tato evaluace probíhá vždy po ukončení tematického celku.

Evaluace týdenních plánů probíhá průběžně ústní formou mezi všemi průvodci, případně e-mailovou komunikací.

Minimálně 2x za rok dochází k vyplnění Podrobného přehledu o individuálním rozvoji a učení dítěte. Je ustanovena funkce klíčového pedagogického pracovníka, který má na starosti vždy několik dětí a u těchto dětí vypracovává přehled jejich o individuálním rozvoji a učení. Rodiče mají minimálně jednou za pololetí nárok domluvit si v předem nabízených termínech konzultaci s průvodci.

Na závěr školního roku dojde k přehodnocení ŠVP a změny jsou písemnou formou aktualizovány.